

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME
SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

6117 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio
JAMES DREBEVEC, Editor
Henderson 0628
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:
Za Ameriko in Kanado na leto \$8.50. Za Cleveland po pošti, celo leto \$7.50
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.50. Za Cleveland po pošti, pol leta \$4.00
Za Ameriko in Kanado, četrt leta \$2.00. Za Cleveland po pošti četrt leta \$2.25
Za Cleveland in Euclid, po raznašalcih: celo leto \$6.50, pol leta \$3.50,
četrt leta \$2.00
Posamezna številka 3c

SUBSCRIPTION RATES:
United States and Canada \$6.50 per year. Cleveland by mail \$7.50 per year
U. S. and Canada \$3.50 for 6 months. Cleveland by mail \$4.00 for 6 months
U. S. and Canada \$2.00 for 3 months. Cleveland by mail \$2.25 for 3 months
Cleveland and Euclid by carrier \$6.50 per year, \$3.50 for 6 months,
\$2.00 for 3 months
Single copies 3c

Entered as second-class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3, 1879.

88 No. 275 Mon., Nov. 23, 1942

Mali narodi bi radi vedeli

Ameriški državni podtajnik Welles naglašja, da bi se moralo našim malim zaveznikom povedati še pred mirovnimi pogajanjmi, zakaj se zdaj borijo ob strani Združenih narodov. To se pravi: vsak, tudi najmanjši naš zaveznik bi moral že zdaj vedeti, kaj mu bodo prisodili njegovi mogočni bratje v orožju po tej vojni.

Istočasno je pa razumljivo, da taka razjasnitev mogočnim zaveznikom, vsaj nekaterim, ob tem času ni nič kaj po volji.

Z drugo besedo rečeno, ideja Mr. Wellesa je, da se napravi povojni načrt že sedaj, da bi začel takoj poslovati, čim dosežejo Združeni narodi zmago. Mr. Welles misli, da bi bilo prepozno, ako bi čakali na to do takrat, ko se bomo zbrali ob mirovni mizi.

Druga važna točka, katero bi rad udeležil Mr. Welles je ta, da bi se Združeni narodi že zdaj sporazumeli, prej ko mogoče, ravno kaj mislijo pod Atlantskim čarterm in kako daleč sežejo obljube, ki jih vsebuje posojilna postava.

Zagovorniki malih zaveznikov pravijo, da je Atlantski čarter skrajne važnosti, ravno tako izjava glede štirih svobodščin in druge take izjave. Toda istočasno tudi trdijo, da je absolutno potrebno tiste proklamacije razčistiti, predno stopi svet v kaos, ki je neprepredljiv po tej vojni.

Noben državnik ni užival večjega prestrašja, kot ga je predsednik Wilson, ko je došel leta 1919 v Pariz na mirovno konferenco. Komaj se je pa v Parizu dobro vsedel, so ga že začeli bombardirati v politiki kaljeni državniki drugih velesil z zahtevami po teritorialnih, finančnih in ekonomskih reparacijah, ki naj jih dobijo od sovražnika.

To trenje za ekonomske dobrote je šlo med zavezniki od tedna do tedna, dokler ni bil ameriški predsednik do grla sit vseh tistih mahinacij, pa je spravljal svojih sedem čespej v kovčeg in hotel odjadrtati domov. Končno so ga toliko pregovorili, da je ostal, toda mir, ki so ga zavezniki državniki ustvarili tedaj, je trajal komaj 20 let.

Kar Mr. Welles zdaj predlaga ima namen preprečiti, ako le mogoče, ponovitev "mirovnih pogojev" pred 23 leti, s tem, da si položimo karte na mizo vnaprej. Mali zavezniki so 100 odstotno z njim. Dobro se namreč zavedajo, da so navadno ti, ki trpijo, kadar se vsedejo k mizi njih mogočni prijatelji.

Ker se dobro zavedajo, kaj se je zgodilo s krasnimi Wilsonovimi ideali leta 1919, vidijo že vnaprej isto eklipso, ki je včlenjena v Atlantskem čarterju in štirih svobodščinah, ako se ne stori nekaj konkretnega prej, da se ne ponovi leto 1919.

Kaj bodo storile Zedinjene države s Filipini ali Porto Ricom po tej vojni, to vemo, ker smo to že vse povedali in tudi sklenili. Svet pa ne ve, to se pravi zavezniki ne vedo, kaj bo storila Anglija z Indijo, Burmo, Singaporom, Malajo, Hong Kongom in drugimi pastorki. Dominioni so res že svobodni, toda kaj pa z drugimi? Anglija res obljublja svobodo Indiji po vojni, toda to je obljubil samo Churchill, o katerem ne vemo, če bo takrat, ko bo treba besedo izpolniti, na vladi. Glede Indije ni angleški parlament še ničesar ukrenil, da bi zapisal črno na belem.

Na Indiji je ležeče, če verjame Churchillovim besedam, ali pa ne. Kot je videti, ne verjame in ali ji zamerimo? Tudi tekom prve svetovne vojne se je nekaj slišalo o neodvisnosti Indije "po vojni."

Tudi druge dežele in deželice bi rade vedele o svoji usodi po tej vojni. To se pravi, rade bi že sedaj imele črno na belem, da bi vsaj vedele, če se res borijo za svojo svobodo in neodvisnost, ali se bore samo za svoje velike zaveznike. To bi rada vedela Poljska, Češka, Estonija, Litva, Latvija, pa bi radi vedeli tudi Slovenci, kako bo z njimi, to se pravi, če bodo po tej vojni res dosegli združitve vseh Slovencev v eni državi.

S koliko večjim navdušenjem bi se borili ti mali zavezniki, ki so skupaj šteti in vsak v svojem določenem kotu zelo pomenljivi, ako bi že zdaj vedeli, kaj bo njih plačilo po doseženih zmagi.

Ideja Mr. Wellesa je popolnoma na mestu in želeti bi bilo, da bi jo mogel izpeljati. Kjer so nameni pošteni ni potreba nobene tajnosti med poštenjaki. Ako bo imela tudi po tej vojni glavno besedo tista birokratska diplomacija, bo zopet skuhalo tak mir, da niti 20 let ne bo držal.

Junkerji zopet spletkarijo

Ako je kaj verjeti vestem, ki prihajajo iz Evrope, nemški junkerji zopet spletkarijo. Ko so po štirih letih prve svetovne vojne videli, da ne morejo zmagati, so se potuhnil in naenkrat postali sila demokratični. Prišli so k zaveznikom in prosili za premirje, ne glede na to, kaj bo rekel k temu kaiser. Zavezniki so sedli na limance in jih spustili brez kazni. Nemčija, ki je povzročila prvi svetovni pokolji, ni plačala za svojo kazen nič.

Zdaj se govori, da se že pripravljajo nemški birokratski gardisti na mirovno ponudbo, ker uvidevajo, da jim Hitler ne more dobiti zmage. Zopet bodo prišli morda k zaveznikom in se hlinili, da je Hitler vsega kriv. No, zdaj bo obratun drugačen, vsaj upamo tako. Tat in oni, ki je vrečo držal, oba morata biti kaznovana in sicer tako, da nemški militarizem ne bo mogel čez nekaj let zopet najti drugega Hitlerja, ki ga bo peljal na vojni pohod.

BESEDA IZ NARODA

Sem zelo zadovoljen

Glede priprav in razmotrivanja za Slovenski narodni kongres so mi zelo povolji. Prvič zato, ker vidim, da bo na kongresu narod vsesplošno zastopan. Drugič, ker se vendar nekaj razmotriva in debatira (razpravlja), kar je nujno potrebno, dasi še ne dovolj aktivno. Za to se pa tudi strinjam s tem, kar je bilo v izjavi slovenskih duhovnikov svetovano, da naj bo ta stanek le kot priprava, za še večji in še bolj pripravljeni kongres.

V tem ne vidim nič drugega, nego to, da se bomo končno le ujedini v eno misel in za en cilj. Ako bi hotel kdo trdit, da je mogoče v tem kratkem času izpeljati popoln načrt in pripraviti dovolj dobro podlago za končni kongres, bi mu lahko odgovoril, da je to nemogoče. Le z daljšimi pripravami se bo dalo doseči res izdaten, vreden in popoln kongres, v mislih imam Jugoslovanski skupni kongres, brez katerega se ne sme računati, ako računamo na ujedinjeno Jugoslavijo, brez katere ne moremo računati na ujedinjeno Slovenijo, ki bo morala biti v Jugoslaviji.

Za to pravim, je tako važno zborovanje, ki ne sme nositi nikakega zaključka, le svetovanje in posvetovanje in zblizanje drug napram drugemu je najvažnejše.

Največje in najvažnejše delo kongresa naj bi bilo vprašanje: Kako umiriti ožen nasprotovanja, medsebojnega napadanja, ki se širi med brati in preti uničiti vse upe na zopetno ujedinjenje Srbov, Hrvatov in Slovencev! V tem samo je naš spasil. Če smem tako zapisati v imenu teja, ki so nam bratje onstran morja.

Zato smatram, da je tako važno, najbolj važno, da bi se začelo zblizovati zgoraj imenovane narodne skupine, med katere se je zagodila tako grda razpoka, celo prepad, ki grozi uničiti naše edinstvo, ki se je od sedanjega vojske imenovala Jugoslavija. Na kongresu bi se moral izbrati poseben odbor, ki bi imel nalogo za delo pomirovalne komisije med ostalimi Srbi in Hrvati. Kako naj računamo na svetovni mir, če se pa medseboj najhujše pobijajo tisti, ki se imenujejo bratje! Kakšen pomen naj imajo kongresi, brez namena medsebojnega zblizanja teh, ki drug brez drugega ne morejo živeti.

To bi moralo biti najprvo vprašanje. Seveda, še pred tem je pa tudi naše slovensko medsebojno vprašanje. Zato pa sem hotel in zahteval, da se pozove vse, res vse. In, ker so sedaj pozvani vsi, tudi zastopniki župnij, sem zadovoljen in pripravljen za sodelovanje v skupnosti za skupno zmago, prvič Amerike z njenimi zavezniki, potem pa rešitev vseh Slovencev, Hrvatov in Srbov v še večji Jugoslaviji. Končno še rešitev vseh Slovanov.

Anton Grdina.

Balkan in druga fronta

Carigrad, oktobra — (Dopis g. Derek Patmore-a, dopisnika Christian Science Monitor-a) — Balkan je najslabjša točka v vsej od osiše kontrolirani Evropi. Zaradi oboroženega odpora, ki stalno narašča v Jugoslaviji, Albaniji in celo tudi v nekaterih pokrajinah Grčije, bodo Nemci težko uspehi, utrditi Balkan proti eventualnim napadom. Že zdaj je na balkanskem polotoku promet jako nereden in nezanesljiv.

Ako bi zedinjenim narodom uspelo, da v Severni Afriki potolčejo maršala Erwina Romel-a in si pribore gospodstvo na

Sredozemskem morju, bi jim balkanska fronta nudila sijajne možnosti.

Zemljevid Evrope sam pokaže, da obstoja na Balkanu že zdaj mogočna, akoravno še prikrita druga fronta. Upor proti silam osiše se je zdaj že razširil od predelov generala Mihajloviča v Bosno in Črno goro in tudi v Albaniji gerilska vstaja ne prestopa narašča. Potem preide uporno ozemlje v severno Grško, kjer častniki in vojniki pod vodstvom majorja Binosa že vzemirajo zasedbene čete. Zmanjšanje pritiska na rusko fronto

Ako bi zedinjeni narodi mogli pošiljati iz Egipta tem hrabrim uporniškim skupinam letala in drugo pomoč na njihova bojišča na Balkanu, bi s tem prisilili nacistične, da z ruske fronte odpošljejo ojačenja.

Priznanje prvakov osiše, da se podajajo v defenzivo, je na Balkanu jako nevarna propaganda, ker ohrabljuje balkanske narode v njihovem uporu proti tlačitelju. Iz Aten poročajo, da tudi grški upor mogočnega narašča in da vedno več pripadnikov odhaja v gorovja okoli Olimpa, kjer se gerilci bore pod poveljstvom dveh grških častnikov, Karalivionos-a in Kondriogos-a.

V Albaniji so domoljubi, ki se bore proti Italijanom v Skappariu, v južnem predelu Perrapa, proglasili neodvisno albansko državo. Njihov pokret zalagajo z denarjem in drugo podporo vsi bogatejši Albanci. V zadnjem času se morajo Italijani boriti proti albanskim upornikom že na treh frontah in pošiljajo v te kraje mnogo vojaštva, letal in težke artilerije.

Dobave četnikom

Kako nevaren je postal razvoj gerilje v Bosni, najbolje pokaže poročilo iz "Wiener Tagblatt"-a, z dne 25. avgusta in 8. septembra, v katerem so navedene naslednje številke: 3.000 gerilcev mrtvih, a 4.000 ujetih. Nobenega dvoma ni več — balkanska fronta je resnična vojna fronta in povzroča že zdaj Nemcem in Italijanom mnogo glavobola. A kaj bo šele pozimi?

Videti je tudi iz jasnih podatkov, da nekateri hlapci, kakor Madžarska in Rumunija, posebno pa Bolgarska, nimajo več popolnega zaupanja v zmago.

Iz Budimpešte poročajo, da je regent Nikola Horthy dobil poziv od močne tajne organizacije "Dosza Legije" in pisma nekaterih bivših prvakov madžarske demokratske skupine z zahtevo, naj sklene z Rusijo separaten mir.

V Rumuniji je vlada prisiljena, da cenzurira in deloma prepoveduje dopisovanje z vojniki, ki se bore na ruski fronti, da ne bi njihova poročila pokvarila ljudske morale.

V zadnjih mesecih je ministrijski predsednik Jon Antonescu na skrivno vprašal zedinjene narode, da bi zvedeli njihove namene glede perečega vprašanja Transilvanije. Značilno je, da se bivši minister zunanjih zadev Grigore Gofencu še vedno mudi v Ženevi — a znano je, da je v zvezi s sedanjimi političnimi pravitki v Bukarešti.

Nemški hlapec Mihai Antonescu, ki je fanatično pronacističnega mišljenja, se na vso moč trudi, da bi podprl padajočo zaupanje v nezmagljivo vojaško osiše. Pred kratkim je uvedel nekatere trde ukrepe in krute kazni za sabotažo, a kljub vsemu temu ni mogel zadušiti podzemeljskega odpora proti Nemcem, niti splošne želje, da bi se sklenil mir z Rusijo.

Na Bolgarskem je tudi kralj Boris postal nezaupen in z vznemirjenjem gleda v bodočnost. Nestanovitnost njegovega značaja mu najbrže narekuje, da bi se v

ugodnem trenutku pobotal z zedinjenimi narodi, a vprašanje je, na kakšen sprejem bi našel tak ponudba kralja Borisa. Potniki, ki prihajajo iz Bolgarske trde, da mnogi uradni predstavniki odkrito izjavljajo, da se bodo Bolgari borili proti Nemcem, ako se združeni narodi izkrcajo na Balkanu.

Ta splošni pogled na Balkan nam je pokazal, da obstoje tam vsi potrebni predpogoji za utoritev skrajno učinkovite druge fronte, kadar pride čas za to. A ta fronta bi se mogla izkazati odločilnega pomena v tej svetovni vojni.

Solidarnost vzhodne Evrope

Radio govor ministra, g. Save N. Kusanovića

Dne 21. oktobra je bila prirejena v prostorih Freedom House-a pod predsedstvom g. dr. William Agar-a, konferenca odbora za rekonstrukcijo srednje in vzhodne Evrope, v katerem se nahajajo Jpugoslavija, Čehoslovaka, Poljska in Grčija. Razgovori so se začeli ob 8:30 in so trajali do 9:30, nakar so do desetih govorili na radio postaji WEVN: — minister Sava N. Kusanović za Jugoslavijo; dr. Jan Papanek, polnomočni minister in ravnatelj Čehoslovaškega Informacijskega Centra; profesor Stephen De Roppa, ravnatelj Poljske Informacijske Službe; g. Mihalopoulos, grški minister za propagando. Namen konference je objasniti slušalcem dr. William Agar. Govor jugoslovanskega predstavnika je bil naslednji:

Pred letom dni je mednarodna organizacija dela priredila v New Yorku konferenco, katere se je vdeležilo 33 narodov. Bil je to v mednarodnem parlament posebnega značaja. Na svobodnih tleh Zedinjenih držav so se zbrali predstavniki vseh demokratskih narodov. Tu se je rodila spontana misel ogromne večine kulturnih narodov, da bi vsi skupaj zajamčili in očevali principe civilizacije.

Mi, predstavniki Čehoslovaške, Poljske, Grške in Jugoslavije, smo ob tej priliki opozorili svet na probleme, ki niso važni le za nas, temveč tudi za bodočo rekonstrukcijo sveta. S tem smo dali izraza volji svojih narodov, ki so složni v svoji skupni borbi, a želeli smo s tem tudi pokazati demokratičnemu svetu, da smo pravilno domeli svoje dolžnosti in da smo pripravljeni sprejeti celo nekatere omejitve svojih pravic v prid zahtevam večje skupine. Skupna izjava, katero smo oddali preteklega novembra, izraža te misli bolj v njihovem globokem smislu, nego s formalnimi besedami.

Izjavili smo naslednje: 'Upamo, da bo zaključek te vojne, ki nam je bila vsiljena, rešil stotino milijonov prebivalcev centralne Evrope in Balkana, iz njihovega težkega sedanjega položaja, in jim zajamči možnost zanesljivega zaposlenja njihove industrije, poljedelstva in trgovske mornarice, ter da bodo ti narodi vključeni v mednarodni sistem izmene dobrin in dela. Posebno je treba paziti na mase kmečkega prebivalstva, na njihov socialni in gospodarski standard, kajti od teh osnovnih pogojev bo sta odvisna mir in red v teh ozemljih.

Nikakor nismo ekskluzivisti. Dobro vemo, da se nahajajo na našem ozemlju med Jadranom, Egejskim morjem in Baltikom tudi drugi narodi, katere bo treba upoštevati. Od njih zahtevamo, da se nam priključijo v stremeljenju k boljši bodočnosti. En sam pogoj: pridružiti se morajo naši borbi proti sovražniku človeštva in na ta način opraviti celokupni narod skupne odgovornosti ter jo naprtiti onim, ki so zares krivi.

V mesecu januarju smo napravili korak naprej — organi-

zirali smo skupni odbor za planiranje (Planning Board). Ta odbor proučuje vse probleme in si prizadeva izdelati za ves blok skupne odločitve.

Hoteli bi pokazati svojo voljo za skupno in enotno akcijo v želji, da zgradimo boljši red. Dovolite mi, da vas opozorim na dejstvo, da so naši narodi doživeli in še vedno doživljajo mnogo krivice, ker svet naših ljudstev ne pozna. So ljudje, ki zamenjavajo agresivni, imperijalistični in šovinistični pogled na svet z nacionalizmom malih držav, ki je le sredstvo samoobrambe.

Vaša ogromna dežela, sestavljena iz elementov 30 narodov, je najboljši dokaz za to, da pretiranost nacionalizma izgubi svojo ostrino v svobodnem razvoju in v svobodi od straha. V razdobju med letom 1918. in drugo svetovno vojno, smo pokazali najboljšo voljo za svoboden in miroljuben razvoj. Trudni smo bili brezobzirnega boja za obstanek in živeli v veri, da nas bo skupnost demokracij rešila novega trpljenja. S strahom in skrbjo smo opazovali na svojih mejah razvoj strahotnega vojaškega stroja in poskusili z odločnostjo in slogom nastopiti proti tej vseobči nevarnosti.

A kaj se nam je zgodilo? Napredna Čehoslovaka, ki je bila med nami vsemi najbolj ogrožena, je postala žrtev sramotnega prerekanja za katero danes človeštvo plačuje z milijoni življenj in bilijoni bogastva.

Po stoletjih trpljenja pod tujčevim gospodstvom, je morala svobodna Poljska hrabro in odločno pretrpeti prvi napad vse Hitlerjeve vojne mašine.

Miroljubna Grčija je morala v ljutih bojih braniti vsako ped svoje zemlje in je tako zadala fašizmu prvi vojaški poraz.

Jugoslavija pa, ker je pokazala, da je neobhodno potrebna ne le Srbom, Hrvatom in Slovincem, temveč vsej Evropi, je morala čakati na svojo smrtno obsodbo, ki pa ji je bila določena že dolgo poprej. Epična vstaja njenega naroda je moralen, vojaški in politični neuspeh osiše.

Vse nas je zadela ista usoda. Odgovorili smo vsi na isti način — z aktivno borbo, sabotažo in zarotami. Danes je na našem ozemlju škatljica vzgialic več vredna nego človeško življenje. Zakaj sovražnik človeštva nastopa tako? Ker smo stalna grožnja njegovim načrtom. Mi zares hočemo le dobro. Ne borimo se radi tega, ker bi v boju uživali. Ne! Borimo se zaradi tega, ker bomo le tako mogli rešiti svoje narodno življenje.

Nočemo, da bi se še nadalje z nami eksperimentiralo. Hočemo, da nam je dana možnost mirnega razvoja. Mase našega prebivalstva so si podobne po svoji socialni strukturi, po svoji duševnosti in po svoji ljubezni do svobode. Podreti hočemo ograje, ki nas delijo. Hočemo, da bi narodne meje olajšale upravo, ne pa ovirale naše medsebojne odnose. Preprečiti hočemo zmote anarhističnih odločitev. Kar mi delamo, je le skromen začetek, ki pa bo morda kvas bodočnosti. Začeli smo svoje delo v Ameriki, kjer smo prepričani, da nas bo javnost razumela.

Kralj Peter II. o žrtvah v Kragujevcu

(Govor na londonski radio oddaji v srbohrvaščini.)

Dragi moji Srbi, Hrvati in Slovenci!

Zopet je prišla obletnica strašnih pokoljev, ki so jih Nemci izvršili v naši domovini. Na tisoče ljudi je bilo ugrabljenih v ulicah Kragujevca, poslanih izven mesta in pokosenih z ognjem iz strojníc, akoravno niso stori- li nikomur nič žalega. Tragedija tega dejanja je v tem, da ga ni zakrivila razbojniška tolpa,

temveč redna vojska nemškega Rajha. Nemci niso spopostarili niti življenja posameznih nebejnikov.

V tej vojni so Nemci prekosili vse rekorde krvočnosti. Začeli so z židi, potem pa prešli na Poljake, Čeha, Norvežane in Francoze ter nadaljevali pri vseh ostalih podjarmljenih narodih a do najvišjega vrhunca se je povzpela njihova blaznost v naši domovini. Najprej so razkosali Jugoslavijo in so jo kakor plen razdelili državam, ki so bile z nami sklenile pakte večnega prijateljstva in pogodbe za neopadanje.

Začelo se je nato izseljevanje celokupnega prebivalstva mest, zažiganje vasi in grabež privatne lastnine... Slovenci in Srbi so zapadli načrtoma izvedenemu iztrebljevanju, ki ga izvršujejo Nemci in Italijani in ostali njihovi pomagači.

Ta sovražnikova zverstva, ki je zgubil pojm o duši, ne bodo ostala nekanovana. Vsa njegova zverstva niso uspela in ne bodo uspela zlomiti vaše volje, zopet postanete svobodni narodi v svobodni državi.

Obletnici množestvenega umora, ki ga je Nemec zakrivil nad našimi najboljšimi sinovi, želim izraziti spoštovanje, ki ga občutimo jaz in moja vlada, le do onih bojevnikov, ki niso ožrli, temveč tudi do vseh onih, katerih duševna sila je postala priča vaše pravice do svobodnega življenja.

V znak priznanja sem oddal da odlikujem z redom Karlovo- djeve Zvezde z meči prve vrste mesto Kragujevac, središče posodne Šumadije, zibelke naše obnovljene države. Kragujevac je simbol cele vrste mest-mučoljnikov, pozorišče strašnega pokolja.

Oktober preteklega leta je postal Kragujevac simbol vseh naših mest v trpljenju in slavi. V imenu domovine se klanjamo pred svetlimi žrtvami, ki so padle širom Jugoslavije za osvoboditev od najstrašnejše tiranije, ki jo je svet dozdaj spoznal, in v večni spomin vsem, ki so izginili!

Krog 2.000.000 starih avtorov je vsako leto poslanih med staro šaro.

Brigadni general Benjamin O. Davis je bil prvi črnc, ki je dosegel ta vojaški čin v ameriški armadi. Imenoval ga je predsednik Roosevelt v oktobru 1940.

Če verjameš a! pa ne

Protestantovska skupščina je zbrala k cerkvi k pobožnosti. Po običajnih skupnih molitvah nagovori pridigar zbrane: "Ali je kdo izmed vas, ki želi da bi skupno molili za njegove sorodnika ali prijatelja?" "Jaz bi to želela, prečisti, se oglasi ženska srednje starosti." "Jaz bi rada, da bi molili za njega moža." "Vi!" se začudi pridigar. "Saj vi vendar še niste poročeni." "Saj prav zato bi rada, da bi vsi skupaj poprijeli, da bi ga dobila."

FOR VICTORY
BUY UNITED STATES WAR BONDS AND STAMPS

ZAKLAD V SREBRNEM JEZERU

Pa kdo se je bo smel do-
"je" je boječe vprašal
"Nevarna je! Veliki volk
izkusil, da se sproži, če
v roke kdo drug ko
ne!"
poiščite jo, ampak leža-
stimo, in kamenje bomo
bili na njo, da se je nam
reba dotakniti in da ni-
več ne bo škodovala."
ali so si suhe veje in se
bili po canonu, svetili in
v tleh, pa je niso našli.
namreč Old Shatterhand
iz spanja, so mu jo v te-
iz roke, odletela je da-
nah, ni je utegnil iskati.
teh so se vračali rdeč-
ognju in sumljivo gle-
poročali poglavarju.

— "!"
dovali so se.
vendar videli podnevi,
mel Old Shatterhand ča-
puško v rokah —. Na
je ni bilo nikjer —. Ta-
vendar noben lovec ne

bebe —.
modili so v svoji lahko-
da jo je skril zli duh.
jo je tudi prinesel zli

In strah jih je pogra-
bojna puška je bila v
slim duhom, morebiti je
kje v bližini in zli duh

Groza jih je stresla.
konje z ujetniki!" je za-
poglarar z negotovim

"In nato brz odtod! Zli
v bližini —. Ne smemo
puditi, utegnili bi posla-

stali svoje krogle —."
doma so ubogali. Ko
ura je minila, odkar

edili, pa so lahko verni
ni že spet odinili iz so-

IV.

Gozdem studencu.
volk je prezrl, da ni
belih lovecev. Dva sta

la.
od njiju je bil Droll.
hand ga je poslal da-
žini navzgor na stražo.

zli, če se ne bi kje rde-
nili, šele čez dve uri
kamenjal. In bratranec

Frank se mu je pridru-
voljno, v trdi meti sta
in šepetaje govorila o

movini, vmes pa pridno
ovala v ožino.
jima je udaril na uho

om, od spodnjega vhoda
ko je prihajal.
— "je šepnil Frank

gu. "Kaj je to —?"
je napenjal uho.
— "Slišim nekaj —. Kaj

morebiti kateri naših lju-
vaju bodo zamenjali?"
Mnogo mnogo jih je,
kakor topotanje sto in

— "!"
rašen je umolknil.
stokrat so Utahi planili

čulo se je njihovo kri-
in strela —!" je šinil
Frank pokonci. "Boj —!
da so nas napadli —."

— "!" je pritrdil
"Vsekakor rdečkarji, če

— "!"
stala sta. Rdeči so opr-
agnali divji bojni krik,
vratno odmeval od oz-

— "!"
nam pomagaj, res so
— "!" je vzkliknil
— "Brž —! Nad nje!"

— "!"
— "Brž —! Nad nje!"
— "!" je Droll in ga po-

— "!"
— "!"
— "!"

— "!"
— "!"
— "!"

— "!"
— "!"
— "!"

— "!"
— "!"
— "!"

— "!"
— "!"
— "!"

— "!"
— "!"
— "!"

— "!"
— "!"
— "!"

— "!"
— "!"
— "!"

— "!"
— "!"
— "!"

— "!"
— "!"
— "!"

— "!"
— "!"
— "!"

— "!"
— "!"
— "!"

— "!"
— "!"
— "!"

videla sta, da so tovariši izgub-
ljeni. Čula sta tenke, ostre
strele samokresov in koj vede-
la, da se branijo Old Shatter-
hand, Winnetou in Old Fire-
hand. Pa strelji so utihnili in
zmagovorno tuljenje jima je
povedalo, da so rdeči popolno-
ma zmagali.

Droll je ugibal. Pri vzhodu v
razpoko ni bilo nikogar.

"Brž! Ven v kotlino in za-
menoj!"

Previdno sta zlezla okoli ta-
bora. Rdeči so imeli polne ro-
ke posla s povezovanjem in ju
niso opazili. Frank je butnil z
nogo ob nekaj trdega, dolgega
in okroglega. Potipal je.

"Hm —! Old Shatterhand o-
va puška —!" si je mislil. "Naj-
brž jo je med bojem izgubil —.
Jako dobro!"

Pobral jo je, si jo obesil na
ramo in lezla sta dalje.

Srečno sta prispela k poto-
ku, ga prebredla in hitela po
desnem bregu navzdol. Za ro-
ke sta se držala, da bi se ne iz-
gubila. Trda tema je bila in
krik rdečkarjev je glušil nju-
ne korake.

Pa desni breg se je kmalu
spet zožil, bila sta na kraju
kotline. Ni bilo več prostora,
kjer v bližini in zli duh

— "!"
— "!"
— "!"

— "!"
— "!"
— "!"

— "!"
— "!"
— "!"

— "!"
— "!"
— "!"

— "!"
— "!"
— "!"

— "!"
— "!"
— "!"

— "!"
— "!"
— "!"

— "!"
— "!"
— "!"

— "!"
— "!"
— "!"

— "!"
— "!"
— "!"

— "!"
— "!"
— "!"

— "!"
— "!"
— "!"

— "!"
— "!"
— "!"

— "!"
— "!"
— "!"

— "!"
— "!"
— "!"

— "!"
— "!"
— "!"

— "!"
— "!"
— "!"

— "!"
— "!"
— "!"

— "!"
— "!"
— "!"

— "!"
— "!"
— "!"

— "!"
— "!"
— "!"

— "!"
— "!"
— "!"

— "!"
— "!"
— "!"

— "!"
— "!"
— "!"

— "!"
— "!"
— "!"

— "!"
— "!"
— "!"

— "!"
— "!"
— "!"

— "!"
— "!"
— "!"

— "!"
— "!"
— "!"

— "!"
— "!"
— "!"

— "!"
— "!"
— "!"

— "!"
— "!"
— "!"

— "!"
— "!"
— "!"

— "!"
— "!"
— "!"

— "!"
— "!"
— "!"

— "!"
— "!"
— "!"

— "!"
— "!"
— "!"

1942	NOV.	1942
Su	Mo	Tu
1	2	3
4	5	6
7	8	9
10	11	12
13	14	15
16	17	18
19	20	21
22	23	24
25	26	27
28	29	30

KOLEDAR

DRUŠTVENIH
PRIREDITEV

DECEMBER

6.—Slovenski kongres v avdi-
toriju SND.

6.—Pevski zbor Slovan pri-
redi koncert v Slovenskem dru-
štvenem domu na Recher Ave.,
začetek ob 3:30 popoldne.

20.—Slovenska šola SND
božičnica v avditoriju SND.

20.—Mladinski pevski zbor
Škrjančki priredi božičnico v
Slovenskem društvenem domu
na Recher Ave.

28.—American Jugoslav Veter-
erans, prireditev v avditoriju
SND.

31.—Silvestrov večer slov-
nar. doma in Klub društev SND
v obeh dvoranah SND.

31.—SND v Maple Heights,
O., priredi praznovanje novega
leta z večerjo in plesom.

JANUAR

1.—Red Jackets (Macca-
bees), plesna veselica v SND.

2.—Napredne Slovenke, št.
137 SNPJ, plesna veselica v
SND.

16.—Glasbena matica, plesna
veselica v SND.

17.—Glas clevelandskih de-
lavcev št. 9 SDZ, proslava 30-
nice v SND.

23.—Društvo Kristusa Kra-
lja, št. 226 KSKJ, plesna vese-
lica v SND.

24.—Ivan Cankar, predstava
in ples v SND.

29.—Rooseveltov ples v SND.

30.—St. Vitus Booster Club,
plesna veselica v SND.

30.—Podružnica št. 3 SMZ
priredi plesno veselico v Slo-
venskem domu na Holmes Ave.

FEBRUAR

6.—Društvo France Freše-
ren, št. 17 SDZ priredi plesno
veselico v avditoriju SND na St.
Clair Ave.

14.—Društvo Ribnica, št. 12
SDZ proslavlja 30-letnico ob-
stanka v avditoriju SND na St.
Clair Ave.

20.—Društvo Loška dolina,
plesna veselica v SND.

27.—Društvo Danica, št. 11
SDZ, plesna veselica v SND.

28.—Ivan Cankar, predstava
v SND.

PRIPOVEDKA

(Po narodnih motivih spisal
Fr. Ks. Meško.)

Živela sta v svojem. Imela
sta majhno kočico. Pred njo je
bil vrt, za njo pa njiva in ob
njej precejšnja livada, na kate-
ri je pasla ženica kravico. Ta
jima je dajala mleka in vsako
drugo leto jima je vrgla telič-
ka. A tega sta vsakokrat kma-
lu prodala.

Bila sta pobožna in bogabo-
ječa. Ob nedeljah nista nikdar
zamudila službe božje, dasi je
bila cerkev precej oddaljena.

Pri pridigi nista dremala, niti
ne zevala. Tudi med tednom
sta zahajala v cerkev, ako je le
dopuščalo delo.

Tako jima je potekalo življe-
nje dasi ne brez skrbi, pa ven-

dar brez večjih težav in brez
pomankanja. Čutila sta se po-
polnoma zadovoljna in srečna.
Njuno srečo je še poviševala
medsebojna zakonska ljubezen.

Odkar ju je vezal sv. zakon, sta
živela kakor goloba. Vedno in
v vsaki zadregi sta bila pri-
pravljeni drug drugemu po-
magati. In če je kdaj ta ali oni

imel kaj posebnega, kar ga je
težilo, in četudi tega ni takoj
razodel drugemu, je ta vendar
kmalu uganil, da ni vse v redu.

In potem sta si v kratkih in pri-
prostih besedah odkrila svoje
skrbi in težave — in nosila sta
jih skupno, ali pa sta jih skup-
no premagala in odstranila.

Blagoslov božji je bil z nji-
ma. In dostikrat, ko se je govo-
rilo kje o kakem nesrečnem za-
konu, so ljudje rekali:

"Da — ko bi vsi tako živeli
kakor Tomaž in Neža, pa bi bil
raj na svetu."

In zakonski, ki so stekali pod
jarmom, v katerega so se sami
vpregli, so često s tiho žalostjo
in skrivno zavistjo gledali na
čevljarja in njegovo ženo ter
zdihovali:

"O ko bi tudi moj zakon bil
tako srečen! Kako prijetno bi
bilo tedaj moje življenje."

No, za vse življenje res ni
prijetno. In tudi življenje To-
mažev in Nežino ni ostalo do
konca prijetno in neskaljeno.

Prav prijazen dan je bil, a
nekoliko vroč. To je čutil tudi
Psyhofagos, ki je počasi krev-
sal po prašni cesti proti Dolu.

Kakor vsi hudobci, je tudi on
večkrat izpreminjal svojo podo-
bo. Sedaj je ravno hodil po
svetu v podobi mladega roko-
delca. Misli je, da se tako naj-
lažje vrine v kako hišo in dru-
žino na deželi ter tam razgrne
svoje mreže, da vlovi in zadrge
v nje kako dušico.

"Preklicano vroče je," je mr-
mral sam pri sebi, ko je tako

stopal svojo pot — "skoro tako,
kakor v peku! Dobro bi bilo,
ako bi naletel kje na kako gos-
tilino; grlo imam že popolno
suho in zaprašeno. Pri repu
mojega mogočnega gospodarja
satana — to vendar ne sme bi-
ti: v peku moramo trpeti žejo
in na svetu bi jo tudi moral!
Na-ak!"

V tem brumnem premišlje-
vanju je prišel do gozda vrhu
hriba. V dolinici je zagledal
selo Dol.

"Aha — spet neko človeško
gnezdo! — Prijatelj Psyhofa-
gos, boš pač moral pogledati,
ali imajo kako gostilno v njem.

Dobro znamenje za mene, če jo
imajo, še bolje bi bilo, če bi
imeli dve; tembolj bi cvetela
pšenica za me. Psyhofagos,
Psyhofagos — čas je, da se res-
no poprimeš dela, sicer pojdeš
ob letu na svete Višarje..."

Mraz ga je stresel.

"No — mislim, nekako že
pojde. A predno greš na lov,
si še malo odpočij ter si zberi
novih močij za veliko delo!"

In Psyhofagos se je na hrbet
vrgel v mehki mah. Udobno je
stegnil suhe noge po hladnem
zelenju. Roke je prekrizal pod
glavo. Ognjene, nemirne oči so
mu zamišljeno zrle tje gor v
drevja zeleno listje, ki se skoro
gibalo ni, ker je bilo brezvetri-
je.

"Kako lepo bi bilo, vso več-
nost ležati tukaj v senci, —
brez dela in brez skrbi. A ven-
dar — sedaj se praži v peku,
prihodnji hip idi na svet med
to človeško smetjad — ali pa
celo poslušaj na sv. Višarjih
molitve pobožnih romarjev!
Res, borno življenje!"

In Psyhofagos je na tihem
prav grdo preklinjal svojo ne-
milo usodo.

Ni še dolgo ležal v senci, kar
prikreva sem gor iz vasi drug
mož. Bil je razecapan in uma-
zan. Lica je bil zabuhlega; kr-
vave oči so mu nekako začude-
no in topo gledale v božji svet.

Noge so se mu spodtikale, da se
je zaletaval sedaj na levo sedaj
na desno. Na kratko in neum-
no se je nasmihal in sam s
seboj je besedil:

"He — ta vražji Sok — po-
polnoma pod nič je njegovo
žganje. Bog ve, kak miškulane
je to! A več kot pol je gotovo
vode vmes. Mlakuža — nič kot
mlakuža! — Človek je niti ne
čuti — spij je pol litra ali pa
še več. O ti zlomek, to je ravo-
no: draga je in dosti je izpiješ
in nikjer ničesar ne čutiš. ...
Oh, oh — to je revščina na svetu
in nadloga — in goljufija,
taka vražja goljufija!"

In dasi je trdil, da ne čuti
žgane pijače, se je vendar bolj
in bolj nevarno zibal s strani
stran. In zdajci se je zatekel
proti Psyhofagu, ležečemu tik
poti. Spodtaknil se je ob nje-
ga in po dolgem se je zleknil
čeznj.

"O ti vrag — ti!"

Psyhofagos, ki je že dremal,
se je naglo prebudil, začudil
se je in zmeden in še zaspan je
bleknil:

"Kaj — ali me poznaš?"

Pijanec vprašanja k sreči ni
prav razumel.

"Kdo naj takega potepuha
pozna ali ne pozna! Potepuh si,
vidim. In lenuh si, ko ob tako
lepem dnevu tukaj ležiš in Bo-
gu dan krašeš."

Hudobec se je kislo zarežal,

ko je oni imenoval Boga.

"No — in ti? Ali si ti tak po-
štenjak in tako pridno delaš?"

"Kaj — da ne delam? Seve-
da delam, kadar namreč imam
kako delo. A sedaj ga nimam.
... Sicer pa mora človek tudi
malo za zdravje skrbeti ter se
malo — okrepčati."

"Aha — tako ... Kdo pa si,
prijatelj, če smem prašati?"

"Kdo? — Kdo?" — je zanič-
ljivo ponavljal pijanček, "Kdo
—? Se ti pač vidi, da si po-
tpeh in za nič človek, ker me
ne poznaš! Globoč Joža sem,
pa ne — kdo ..."

"ha — spominjam se, da sem
že slišal o tebi."

"Verujem! — Nekdaj sem
imel tam v vasi posestvo. A to
dandanes nič ne nese. Zato
sem pa prodal spako spakedra-
no. ... In sedaj živim kakor
tice pod nebom in lilije na po-
lju, kakor se bere v evangeliju."

Hudobec se je na pol kislo,
na pol zadovoljno nasmehnil.

"Ti si že naš!" — je mislil
na tihem. In prijazno je del
možu:

(Dalje prihodnjič.)

CHRISTMAS SEALS

... Protect Your Home
from Tuberculosis

DELO DOBIJO

SKILLED
OPERATORS
BORING MILL

(Horizontal and Vertical)

LARGE PLANER
RADIAL DRILL
CRANE MAN
HOOKER ON

Plača od ure in overtime.
Ako ste zaposleni v vojnem
delu se ne priglasite.

WELLMAN
Engineering
7000 Central

(277)

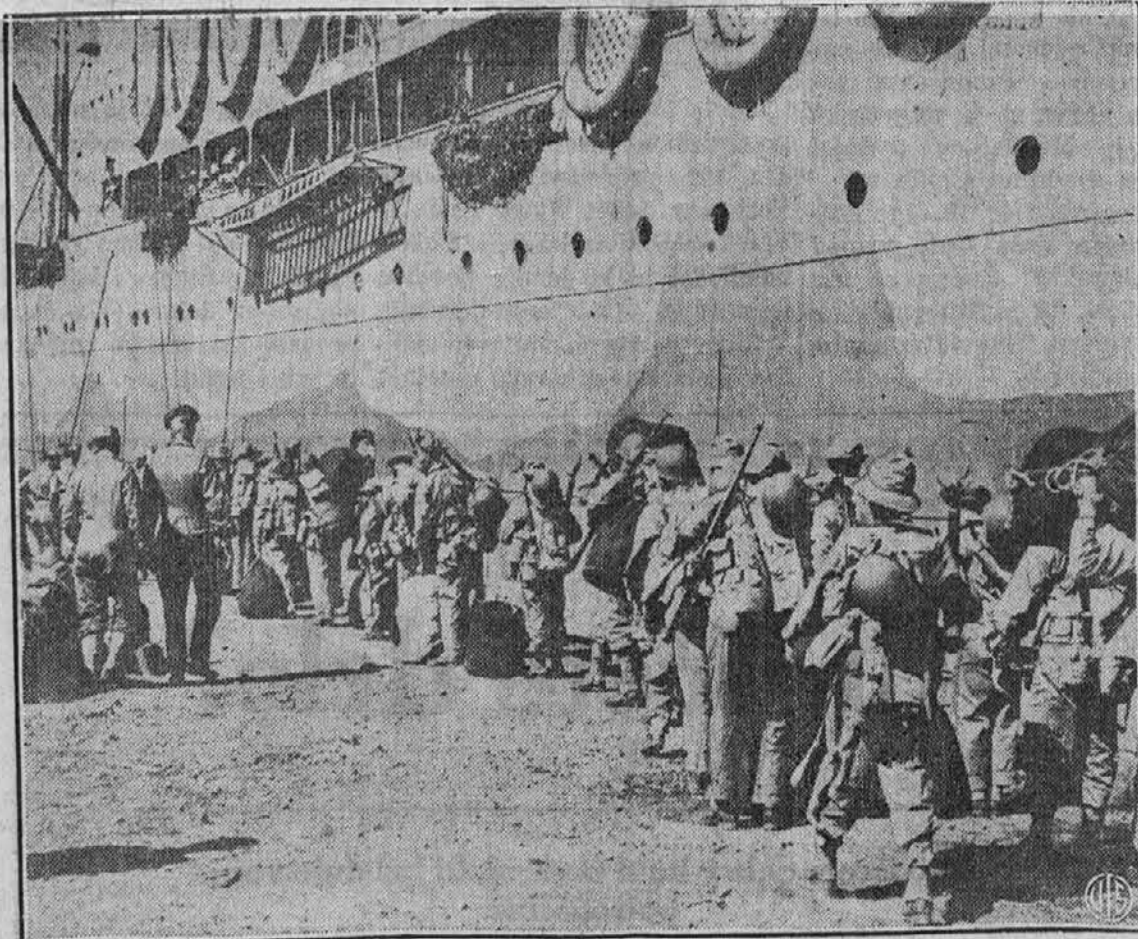
MALI OGLASI

Soba v najem
Odda se v najem soba pošte-
nemu fantu ali dekletu. Zgla-
site se na 1205 E. 60. St. (275)

Lepa prilika
Odda se v najem, ali se pro-
da, ali v vodstvo, gostilna s pi-
vom in vinom. Anchor Inn,
7202 St. Clair Ave. (275)

Hiša naprodaj
Proda se hiša za eno družino,
4 sobe spodaj, 3 zgorej, lot 50x
150, 2 garaži, vse v dobrem sta-
nju. Cena je \$5,950. Na 19201
Nauman Ave. (275)

Prijatelj's Pharmacy
SLOVENSKA LEKARNA
Prescription Specialists
Vogal St. Clair Ave. in E. 68th
ENDicott 4212

Na sliki vidimo ameriške vojake pred vkrcanjem na ladjo v Novi Kaledoniji, ki jih
je odpeljala na pomoč ameriškim marinom na Salomonske otoke, kjer se vrše hudi boji z
Japonci. Te čete se niso bile dobro dospele do svojega cilja, ko so bile že napadene po Ja-
poneh s kopnega in iz zraka, katere pa so napad tudi hrabro odbile.

Gornja slika nam kaže britske vojake v napredni čistihi čet v zapadni puščavi Se-
verne Afrike, ki si iščejo kritja pred sovražnimi napadi za razdejanimi osiškimi tanki.

Priglasite vojake za bo

JUNAKINJA IZ ŠTAJRA

PREVEL DR. JOS. JERSE

I. ZVEZEK
I.

Cesar Matija je sedel za mizo na atlasovem stolu, nad katerim sta dva zlata angela držala nadvojvodski klobuk. Za cesarjem je stal višji dvorni maršal Sigmund grof Lozenštanski z mečem, ki ga je dvigal nad ramo, pa višji dvorni praporščak z razgrnjenim praporom, na katerem je bil dedni deželni grb. Na cesarjevi levi strani je na stolu, ki je bil po obredniku cesarja Karla V. nekoliko nižji kakor cesarjev, sedela cesarica. Za cesarico sta stala načelnik cesarjeve telesne straže in načelnik cesarjevega spremstva. Na drugem koncu mize, na kateri se je med pozlačeno srebrnino in kristalnimi kozarci v lavorjevem gozdu blestel velik srebrni panter, je stal z verižico na prsih in s škofsko čepico na glavi cesarjev tajni svetovalec, pri cesarju v veliki milosti, Melhior Klezel, škof iz Dunajskega Novega mesta, ki je bil določen za dunajskega škofa; na njegovi desnici je imel svoj prostor gostitelj baron Stubenberški, grof v Štajru, ki je napravil gostijo; na levi je bil višji dvorni komornik Helfrid Megavski.

Razen teh je bilo na eni strani višje mize videti dvanajst službujočih cesarjevih komornikov, ki so bili ogrnjeni s širokoobrobjenimi, z zlatom obloženimi plašči. Na prsih so se jim blestele častne verižice in drugi beski. Na drugi strani mize pa je sedelo štirideset črnooblečenih gospodov, ki niso nosili ne zlata, ne srebra, pač pa so bili opasani s širokimi, bleščečimi jeklenimi meči; ponosno so stali tu ter so nekako izzivajoče zrli na zlate plmečice; stolnik z žezlom jih mehi s plahimi pogledi, kadar gre mimo njih, in palica se strese v njegovih rokah, kadar največji in najmogočnejši izmed njih svoj meč krepkeje opase. Ti štirideseteri so gospodje iz Štajra: svetovalci s svojim županom, člani železninarske družbe s svojim načelnikom; zraven so tudi štirje katoliški duhovniki v gali, ki pa poleg mogočnih, z mečem opasnih črnih mož iz gledajo tako revno, kakor obledele cerkvene bandere, ki jih nosijo v procesijah, kadar jaha skozi deželo črna smrt (kuga). To je tudi škof iz Dunajskega Novega mesta cesarju tiho zašepetal v uho v španskem jeziku, dednemu stolniku pa je rekel: "Hitro, hitro, prav hitro," kajti tem črnim gospodom tu, črnim, kakor je črno njihovo železo, ki ga sramotno drago prodajajo, črnim kakor je črna kuga njihove krive vere, ki jo podpirajo in pospešujejo v Štajru in daleč naokoli, ni puščati preveč časa, da bi igrali državni zbor pred državnim zborom, da bi Njegovo Veličanstvo nadlegovali ter mu izsiljevali razne milosti. — Tu stojte bahato in mogočno; po vsem kar so si drznili s surovo silo proti deželni veri v Štajru, bi spadali nekam drugam; toda Njegovo Veličanstvo žalibog potrebuje njih dobro kovanih cekinov kot brambo proti Turkom. Od državnega zbora v Regensburgu, kamor pojdemo, ni mnogo pričakovati. In vendar, glavna stvar je vera, vse drugo je pajčevina.

Take skrbi so napolnjevale dunajskega škofa, ko je počasi, besedo za besedo molil svoj Benedicite, tako da je njegova trda, pa krepka latinsčina skoraj vsak trenutek preglasila tiso-

Mornariški kaplan, poročnik Howell Forgy, iz Haddonfield, N. J. je avtor izreka "Praise the Lord and pass the ammunition" (Hvalite Gospoda in pošljite municijo). Prvotno so sodili, da je gornje besede izrekel vojaški kaplan William A. Maguire, ki je pa zanikal, da bi bil on avtor tega izreka.

— še enkrat." Nato vpraša glasno — niti ena guba plašča ni šumela v dvorani — ter reče: "Je-li to eden izmed Lasovih napevov? In kdo so ti pevci, ki pojejo tako lepo piano?" Grajski grof se globoko prikloni ter odgovori:

"Najmilostljivejši cesar in kralj, to je Kantorjev napev, zložen po Volk Hendelnovem zamišljanju. Pevci so Volk Hendelnovi štipendisti iz gimnazije."

In zopet se je okrenil Stubenberžan in je pokazal na enega gospodov iz Štajra, visokorastlega starca, ki mu je snežnobela brada segala skoro do pasu.

Škofovo čelo se je potemnilo. "Da, da, stavec s preroško brado in volčjim srcem — ime je resnica! Da, da, Kantor... same luterance imajo v službi proti vsem postavam, nastavili so štiri luteranske pastore in tri učitelje na gimnaziji, ki so ga izsilili cesarju, sedaj mu pa napravljajo godbo."

Cesar se je pa milostno smehljaj pod svojim z diamanti in peresi okrašenim klobukom, kajti vseh mu je godba, sam se bavi z godbo. Pil je iz zlate čaše, ko so se mu v najljubeznivejših glasovih laskale latinske pesmi, potem je postavil na mizo čašo, ki jo je pazno motril s svojimi očmi. Zavžil je prvi košček pečene divjačine in je pri tem opazoval nož. Obrnil se je k cesarici, ki je poleg nje tiho sedela kakor čudovito lep, krasno oblečen kip, ter ji je pokazal boga Neptuna na čaši in kmetsko nevesto na držalu noža. Držalo je bilo pozlačeno srebro, klina pa jeklo.

"Glejte, ljubezniva! Čudna zveza, zlato in železo." Mlada cesarica je pokimala; diamantova zvezda na temnoplavih laseh je sipala ognjene strele na vse strani. "Čegavo je to znamenje v jeklu, križ?" vprašuje cesar, ki drži v rokah čudoviti nožič.

Grajski grof se globoko nagne ter reče: "Premilostni gospod in cesar, to je mojstrsko znamenje Hendelnov, zvezda, jeklo iz Joahima Hendelna."

Cesar vprašuje: "Je-li to krasno orodje Vaša last, gospod Stubenberški?" Čudno se mu zdi, saj ve, da je Stubenberžan zelo zadolžen. "Tu vidim na držalu petelina."

"Najmilostivejši gospod, vse to smo si za večji sijaj izposodili od Joahima Hendelna. Petelin je Hendelnov grb."

Grajski grof ni bil nič vesel, da je moral to priznati, zato se ni nič obrnil, da bi Veličanstvu pokazal Joahima Hendelna. Tega tudi treba ni bilo. Cesar je dobro vedel, in Klezel še bolje, da je oni velikan tam s smolnatno brado, ki se malomarno opira na svoj meč. Joahim Hendel, najmogočnejši iz mogočnega rodu, ki polagoma uničuje vsa katoliška železninarska podjetja, ki si osvaja vso železno obrt; to je mož, ki knežje plačuje protestantske pridigarje in ki je pred petnajstimi leti mestu Štajer podaril 6000 cekinov, katere je vsled svoje upornosti proti katoliški veri moral plačati.

Klezel si misli: "Cesarski grajski grof bi brez tega moža niti ne mogel cesarja pogostiti. Pri Sveti Krvi! Treba bi bilo novih davkov na železo, novih novcev. Ali naj ta luteranski nožar vse travensko okrožje pobaše v svoj žep?"

Cesar se ozira okoli mize: za res vse je last Hendelnov. Sedaj šele vidi toliko petelinov, povsod samo peteline; vlti petelini, z diamantom na kristalu vrezani petelini, celo na rdeče damastovem namiznem prtu je velik petelin, ki ga obdajajo psalme prepevajoči angeli.

V duhu gleda cesar pred sabo nezadovoljne nemške vojake, ki jim še ni plačana meza; pred seboj vidi Bathorija, ki je poslal darove na Dunaj, za hrbtom pa se veže s Turki; zdi se mu, da predenj stopa Turek, ki predzno zahteva, naj se cesar odpove svojim pravicam na Sedmograškem; tudi Zrutska se spomni, na svojega brata Rudolfa zakladnika, bolj za pravljiva, čegar prokleta duša jaha na kozlu okoli mesta Prage.

Cesar nekoliko pomisli, potem pravi: "Gospodje Hendelni so si za sijaj našega bivanja v mestu Štajer pridobili veliko zaslug! Naj stopijo semkaj k meni, umaknite se nekoliko, go-

To je letošnji božični žig, ki ga je izdala proti-tuberkulozna liga. Slika predstavlja Miss Jane Forbes iz 14800 Shaw Ave., ki se uči za bolničarko v St. Luke's bolnišnici in ki jemlje poseben natečaj za zdravljenje jetičnih.

Slika za žig je napravil odlični ameriški slikarski umetnik Dale Nichols, ki je naslikal tigo že izdala proti-tuberkulozna liga. Kupujte te božične žige in jih prilepite na božične kartice, na pisma in pošiljke. Za 100 žigov plačate en dolar. Ves denar za prodane žige gre za pomoč v boju proti jetiki.

spodje!"

S ponosnimi koraki se približajo Hendelni, petero po številu, njihovi črnosukneni svetovalski plašči kar šume v težki svili; okoli njihovih odločnih, gospodovskih obrazov, okoli škricov njihovih jopičev se bleste čipke iz Brabanta; na držajih njih širokih flamberških mečev se svetijo brušeni kamni. Višji dvorni komornik in višji dvorni maršal stopita na cesarjevo povelje nekoliko v stran, samo dunajski škof je ostal kakor kip nepremično na svojem mestu ter je neprestano upiral svoje oči na cesarskega grofa.

Cesar zahteva imena gospodov. Grajski grof mu jih našteva začenši pri najstarejšem: "Spod Volk Hendel iz Althausa, gospod Joahim Hendel, gospod Mihael Hendel, gospod Berthor Hendel, gospod Pirha..." (Dalje prihodnjik.)

Največji framazonski tempel na svetu je v Detroitu.

Flowers for a HAPPIER THANKSGIVING

ŽENINI IN NEVESTE!

Naša slovenska unijska tiskarna vam tiska krasna poročna vabila po jako zmerni ceni. Pridite k nam in si izberite vzorec papirja in črk.

Ameriška Domovina

6117 St. Clair Ave.

HEnderson 0628

Gornja slika nam predstavlja ameriškega marinarja, ki se je pripopal iz svojega skrivališča po napadu na otok Guadalcanal. Takih skrivališč so se posluževali naši vojniki v bojih na Salomonskih otokih.

Ali iščete delo?

Ako iščete delo v kaki tovarni, ki izdeluje vojne potrebščine

NE POZABITE NAJPREJ POGLEDATI V KOLONO NAŠIH MALIH OGLASOV!

SKORO VSAK DAN IŠČE KAKA VOJNA INDUSTRIJA TE ALI ONE VRSTE DELAVCEV

VOJNE INDUSTRIJE, KI OGLAŠAJO V TEM DNEVNIKU IŠČEJO ... POMOČ!

Kadar vprašate za delo, ne pozabite omeniti, da ste videli tozadevni oglas v Ameriški Domovini